A kezdetektől a „Családtörténet határok nélkül” című könyv megjelenéséig

Dr. Várkonyi Tibor, Budapest (drvt@digitals.hu)

A cikkben szereplő képeket eredeti méretben itt tekinthetjük meg:
https://picasaweb.google.com/113412745650671319927/AKezdetektolACsaladtortenetHatarokNelkulCimuKonyvMegjeleneseig02?authkey=Gv1sRgCLbBurTXgJ2rpgE.
A cikk szövegében a képekre kattintva a böngészőnkben megnézhetjük eredeti méretben, illetve tetszés szerint nagyíthatjuk.

Magamról néhány szóban

1971-ben születtem Budapesten, 1990-ben a Toldy Ferenc Gimnáziumban érettségiztem, majd 1991-ben kerültem Szegedre, a JATE jogi szakára.

1992-ben kezdtem egy rövid ideig foglalkozni a családkutatással, de egyetemi tanulmányaim és a földrajzi távolság – valamint a ma már meglévő technika akkori hiánya – miatt a komolyabb kutatást szüneteltettem az 1996. februári államvizsgáim befejezéséig. Ezalatt az időszak alatt a rokonságot jártam végig, és megérdeklődtem tőlük mindazt, amit akkor fontosnak tartottam. 1996 óta használom az internetet a kutatásokkal kapcsolatban, ez természetesen az első öt évben szinte kizárólag a külföldön élő rokonság elérésében tudott komoly segítséget adni.

1996-ban és 1997-ben két ügyvédi irodában gyakornokoskodtam, majd az akkori TV3 televízióhoz kerültem, ahol végül jogtanácsos lettem. Mivel viszonylag szabad volt az időbeosztásom, 1996-tól kezdve gyakorlatilag heti, majd napi rendszerességgel fordultam elő a Magyar Országos Levéltárban. Első emlékem, hogy a Bécsi kapu téri épületben lévő mikrofilmolvasó előtt ültem és képtelen voltam befűzni a filmet. Viszonylag gyorsan sikerült a levéltári alapvető struktúrát megismernem, ettől kezdve könnyebben ment a kutatás, melyet mind a mai napig folytatok. Mivel a TV3 televízó székhelye a mormon egyház akkori székhelyétől pár percre volt gyalog, valószínűleg az elsők között kerestem fel őket.

2001-ben nősültem, lányom 2001-ben, fiam 2003-ban született.

1999. december 1-től kezdve egyéni ügyvédként dolgozom, valamint igazságügyi szakmediátor is vagyok gazdasági és válási területeken, ingatlanértékbecslőként és -közvetítőként is működöm. Vezetői tapasztalatot is szereztem, mivel voltam néhány társaság ügyvezetője, felügyelő bizottsági tagja.

A nonprofit irány sem idegen tőlem, a megtisztelő MACSE titkári tisztség elnyerését megelőzően már évek óta elnökhelyettese vagyok a Magyar Tinnitus Egyesületnek, mely a kb. 500.000 magyar fülzúgásban szenvedő betegnek próbál segítséget nyújtani.

Néhány publikációm is megjelent, így pl.: Barabás Miklós Degenfeld család című festményéről 2005-ben a Herman Ottó Múzeum Évkönyvében, majd 2006-ban Waldmann Tibor írói álnéven: *Sára, Hágár és Mária fiai* című regény, illetve most 2012-ben jelent meg a *Családtörténet határok nélkül* című könyvem.

A kutatásokkal kapcsolatba hozható egyesületi tagságaim a MACSE tagságon túl: Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság, Magyar Levéltárosok Egyesülete, Erdélyi Genealógiai Társaság, Magyar Történelmi Társulat, Tiszántúli Történészek Társasága, Castrum Bene Egyesület.

Kutatási periódusok

1979 és 1990 között

Határozottan emlékszem a kezdő pillanatra: úgy nyolc éves lehettem (1979, a nemzetközi gyermekév), amikor apai nagyszüleimnél azzal szórakoztam, hogy a fiókokat rámoltam, és találtam olyan könyveket, melyekben számomra ismeretlen jelek voltak olvashatóak. Mivel igen korán (hat évesen) már olvastam, ezért nyilvánvaló volt, hogy itt valami „idegen” írásról lehet szó, ezért megkérdeztem Nagyanyámat, hogy mi ez. Ő kivette a kezemből a könyveket, visszarakta a fiókba, és elmondta, hogy mi zsidók vagyunk, Egyiptomban éltek őseink, és ezek az írások az ősi nyelven írt imakönyvek, amelyeket ráadásul hátulról kezdve kell lapozni és visszafelé kell olvasni…

Mivel akkoriban állandóan a régészkedés járt az eszemben, és ez a Martinovics-hegy (ma Kissváb-hegy) mészkőüledékének rendszeres feltárását jelentette, azonnal kérdések özöne fogalmazódott meg bennem a kérdés tisztázása iránt, amit csak fokozott az, hogy másik nagyszüleimnél pedig a templomok tetején látható jelet láttam az ottani fiókban lévő kis könyvön, amit persze el tudtam olvasni.

Az előbb említett tapasztalatok után már az 1980-as években is rendszeresen faggattam a nagyszüleimet az őseikről. A családi elbeszélések eltérő tartalommal bírtak, a legfeltűnőbb különbség pedig a mennyiségben rejlett: a kevés zsidó rokon (valójában nagyszüleim) nem szerettek mesélni, a keresztény rokonok (igen sokan, mindenféle rokoni fokon) pedig igen.

Apai nagyszülőknél látott könyv

Anyai nagyszülőknél látott könyv

Nem tudni miért, talán azért, mert a titkok izgalmasak, a rejtelmesebbnek tűnő ággal kezdtem többet foglalkozni, azaz a zsidó ősökkel és rokonokkal, akiktől azonban jórészt csak a holokaussztal kapcsolatos szenvedéseikről értesültem. Ennek két oka lehetett: egyrészt hatalmas pusztítást végzett a családban a holokauszt, másrészt a zsidó őseim nagyon szegények voltak (legfeljebb mesteremberek), akiknek nagyon egyszerű volt az életük és nem volt sok mesélnivaló. Egy idő után, mikor már nagyobb lettem (középiskola kezdete), többet kezdtem foglalkozni a másik ágból származó rokonsággal. A keresztény család elbeszélései meseszerűbbek voltak. A sok nehézség mellett, melyről ők is beszámoltak, a földművesek derűs és egészséges életszemléletét tapasztaltam meg.

1991 és 1996 között

Kiskorúként önálló utakra nem tévedhettem, így valójában az egyetemi éveim alatt (1991-1996) kezdődött el a komolyabb kutatás, gondolkodás. 1992-ben leveleket kezdtem írni a rokonoknak és az egyházaknak, de különösen az izraelitáknak. Ebből a korszakból ez a két levél maradt fenn.

A kezdeti nehézségek, eredménytelenségek, a földrajzi távolság, a tanulmányok stb. miatt 1993 és 1995 között a kutatás kizárólag személyes interjúkra korlátozódott, és ezt a tevékenységet inkább „érdeklődésnek” nevezném, mint kutatásnak, azonban jól előkészítette a terepet a későbbi lépések előtt.

1996 és 1998 között

1996 februárjától kezdve levelekkel árasztottam el az önkormányzatokat, egyházakat és levéltárakat, de viszonylag rövid időn belül (kb. fél év) rá kellett jönnöm, hogy mivel a válaszok összességüket tekintve eredménytelenek voltak, nekem kell végigkutatnom mindent.

Szerencsém volt: a munkahelyeimről viszonylag gyorsan elérhető volt a Magyar Országos Levéltár Bécsi kapu téren lévő kutatóterme (akkoriban még ott voltak az anyakönyvek), így heti 2-3 alkalommal tudtam kutatni.

Az apai ág kutatását jelentősen segítette, hogy az akkoriban „megjelent” internet segítségével a világon szétszóródott rokonságot sikerült még megtalálnom. Soha nem számoltam össze, de az összes ükszülőm megtalált leszármazóinak száma jóval meghaladhatja az ezer főt, ezek közül ma több százan élnek, és rendszeresen értesítenek a családjaikban bekövetkezett eseményekről. Cserébe én vezetem az összes oldalági családfát, és időről időre mindenkinek kiküldöm az aktualizált családfát.

Az első nagy meglepetés akkor ért, amikor az elkészített anyai családfámról én magam derítettem ki, hogy teljesen hibás. Ennek két fő oka volt: egyik az, hogy a zsidótörvényekkel összefüggésben kikért keresztlevelek egy része hibás volt (más, azonos nevű személyre vonatkozott), másrészről fogalmam sem volt a kutatásról, egy mikrofilmet sem tudtam befűzni a gépbe, nemhogy értelmezzek latin, német beírásokat. Ettől kezdve nem szűnik bennem a jó értelemben vett alázat és tisztelet a levéltárak és az iratok iránt. Anyám családfáját természetesen többször újraépítettem, volt olyan ős, akit több évig kutattam, de végül sikerült a családfát összeállítanom. Különösen a sérült és hiányos anyakönyvi időszakban hatalmas segítséget jelentettek a nem anyakönyvi források, így pl. egyházlátogatási jegyzőkönyvek, bírósági iratok, összeírások és néhány gazdasági feljegyzés.

Íme egy „maradvány”, amely félrevezetett:

Mindeközben apám családfája is szépen alakult. Az anyakönyvezés határáig, illetve azon túl is sikerült adatokhoz jutnom, elsősorban összeírások, adóiratok, katonai iratok tartalmának kutatása segítségével. Voltak különlegesen érdekes kutatási mozzanatok, pl.: temetőkben sírok megkeresése és a táblákon található adatok összegyűjtése. Édesapám családjának kutatása egyedül Kárpátalján akadt el. Többször, több embernek (magyarországi és ukrajnai magyarnak, ukrajnai ukránnak) adtam már közjegyzői meghatalmazást a kutatásra (ukrán nyelvre is lefordítva), de a válasz a levéltár részéről mindig elutasító, és ami rosszabb, tagadó volt. (Később, 2006 után sikerült áttörést elérnem: közvetett módon sikeresen bejutottam az ungvári levéltárba, és megtaláltam az összes hiányzó anyakönyvet, még ha hiányosan is.) Sok történetről mesélhetnék, elég legyen itt most kettő:

A nagyszőlősi zsidó hitközség vezetőjét sikerült egy Duna Televízión sugárzott film alapján azonosítanom és elérnem. Az urat sikerrel rávettem, hogy járjon el úgy a temetőben, mint az anyakönyvi hivatalban. Biztatóan indult minden, majd egyszer, amikor újra hívtam, egy hölgy vette fel zokogva a telefont és ukránul magyarázott valamit. „Umerl-umerl”, ezt hajtogatta, aztán végre rájött, hogy magyarul is tud néhány szót, végül kimondta, hogy az apja váratlanul meghalt. Ezután azonban elküldte az apja félbemaradt jegyzeteit, melyek még így is nagy segítséget nyújtottak a későbbiekben.

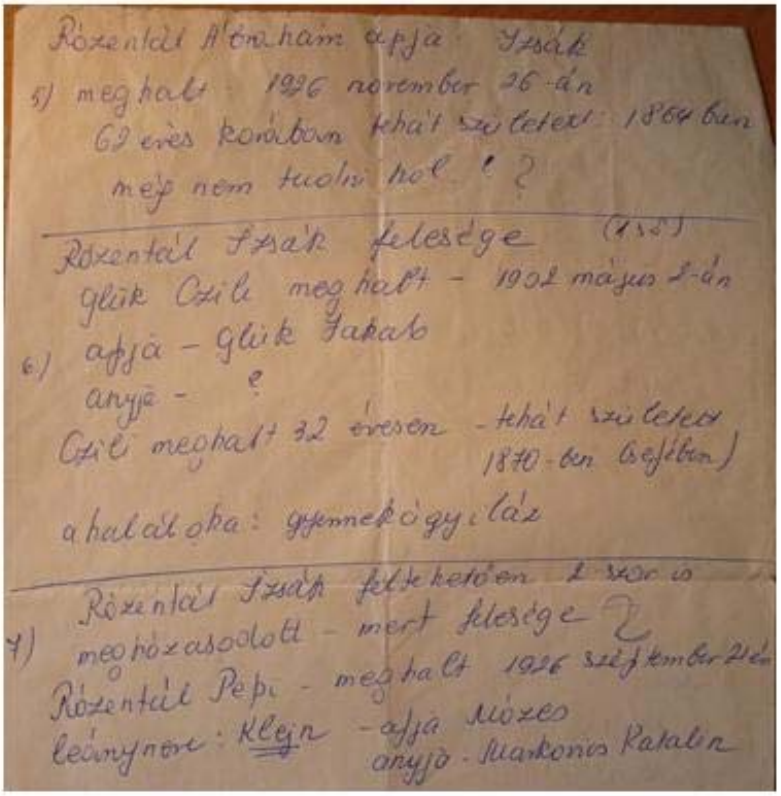

A nagyszőlősi anyakönyvvezető úgy tíz év után belefáradt a „Várkonyiba”, és végre kinyitotta az anyakönyvet, kiadott anyakönyvi kivonatokat is, de ukrán módon: az anya neve nem szerepel egyikben sem... Emiatt aztán újabb egy évbe került, míg valaki megint bejutott hozzá, és kiírta az anyákat is.

Mindeközben Brooklyn ortodox negyedében sikerült megtalálnom dédapám még élő (!) testvéreit, két nővért a családjukkal. A nővérek évekig nem álltak szóba velem, mivel Magyarországról írtam, aztán végül mégiscsak válaszolt az egyik, két levelet kaptam tőle. Az egyik kétsoros lényege megint a holokauszt volt, a másik levélben végre közölte, hogy nagyanyjának Lea volt a neve. Ez később az anyakönyvek alapján beigazolódott.

Íme a „levél”:

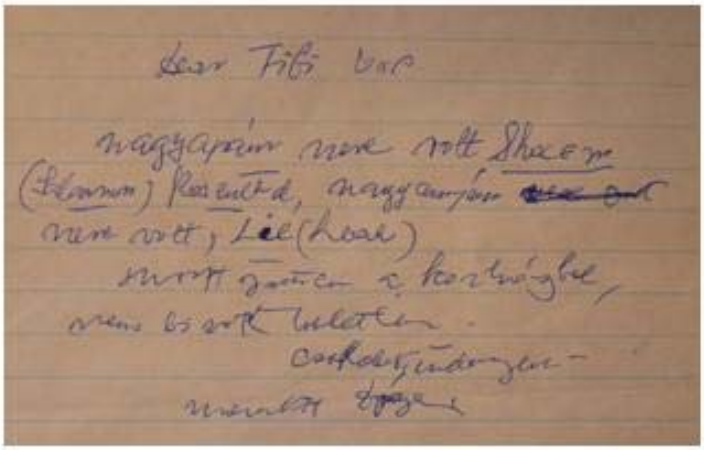

Természetesen tucatnyi levelet kaptam más rokonoktól, akik boldogok voltak, hogy rájuk találtam, mindenki elveszettnek hitte a másikat.

Szeretnék megemlíteni egy másik megható történetet, Beck Béla (Voitech Bilek) történetét.

A bácsi 1936-ban hagyta el az országot, és Prágában telepedett le. Később hihetetlenül magas rangú csehszlovák katonatiszt lett belőle. 1997-ben találtam rá, olyan levelet írt, hogy ma is boldogság tölti el a szívemet. Ő azt állította, hogy 1936 óta nem beszélt és írt magyarul (ennek ellenére szebben írt, mint én), majd elkezdtünk levelezni. Nem sokkal ezután a lányától érkezett egy németül írt levél, melyben a bácsi halotti értesítője volt megtalálható, illetve a nekem írt utolsó levele, melynek utolsó sorai már teljesen zavarosak voltak. Remélem, boldogan ment el. Olyan szép a történet, hogy bemásolom ide a levél végét:

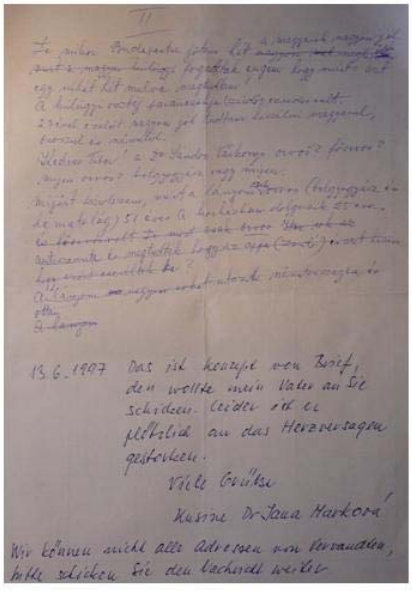

Megjegyzem, hogy az apja (Dezső) kivándorlási okiratait megtaláltam Ellis Islandon, tehát emigrált, majd az 1930-as évek végén hazatért. Ő is Auschwitzban halt meg, a többi rokon Amerikában életben maradt.

Egy kis kitérő: apai nagyapai családomból dédszüleimet és azok összes gyermekét (nagyapámat leszámítva) holtnak nyilváníttattam. A kárpátaljai apai nagyanyai mártírokat nem tudtam, mivel a bíróság nem tudta azt elfogadni, hogy mivel a dédapám 1893-ban született, ezért az ukrán állami anyakönyvekből hiteles anyakönyvet nem tudtam előállítani, az izraelita anyakönyvek létét pedig a levéltár tagadta (állampolgársági bizonyítványának fotója, munkakönyve megmaradt, tehát azért volt bizonyítékom). Így levéltári igazolást sem tudtam hozni, illetve nem fogadta el nagyanyám és annak testvérei tanúvallomását atekintetben, hogy volt egy Piroska nevű húguk, akinek a születési anyakönyvét ugyancsak nem tudtam beszerezni Ukrajnából. Lényegében tehát hazai adminisztratív okok miatt a dédapám elvileg még ma is él… Ezek mellett nagyjából hatvan közeli hozzátartozóra tettem tanúvallomást a Yad Vashem Intézetnél, így emlékük megmarad.

Még egy érdekesség: apai nagyapám áldozatul vált testvérei közül egyet találtam meg a Nemzetközi Vöröskereszt Bad Arolsen-i levéltárában meglévő anyagok alapján. Ő volt Tibor, akiről a nevemet kaptam.

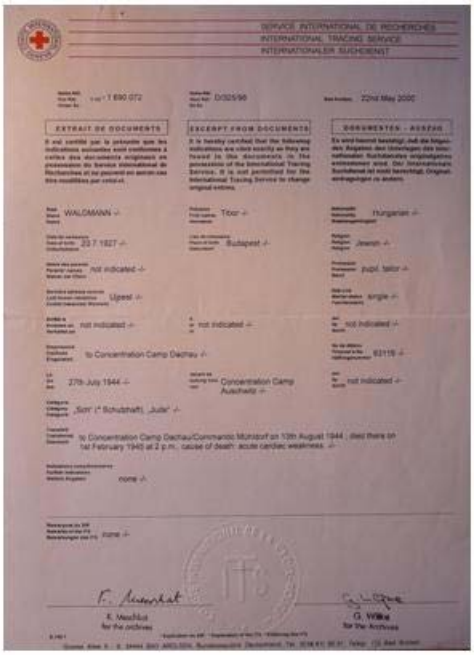

Mindeközben anyai oldalról is rengeteg dolog derült ki. A legmeglepőbb az volt, hogy igen sok művész származott a zalai jobbágy családból: színészek, képzőművészek, írók, költők. Rengeteg levelet kaptam mindenfelől, mindenki beszámolt az életükről. Kiderült, hogy egy családi ág nemesi bizonyítékokkal rendelkezett, de egy tragédia miatt az iratok elvesztek. Történt ugyanis, hogy a család fiú tagja emigrált az NSZK-ba, testvére és szülei itt maradtak. Az itt maradtak elhunytak, a nyugatnémet örökös nem örökölhetett, így a hagyaték az államra szállt. Megpróbáltam Keszthelyen a hagyatéki eljárással kapcsolatban valamit tenni, de adminisztrációs és jogi problémákra hivatkozva mindig elutasítottak. Egy idő után ráunt erre a hazai szokásra a németországi rokon és nem válaszolt. Valahol pedig ott kell lenniük állítólag címereknek, okleveleknek.

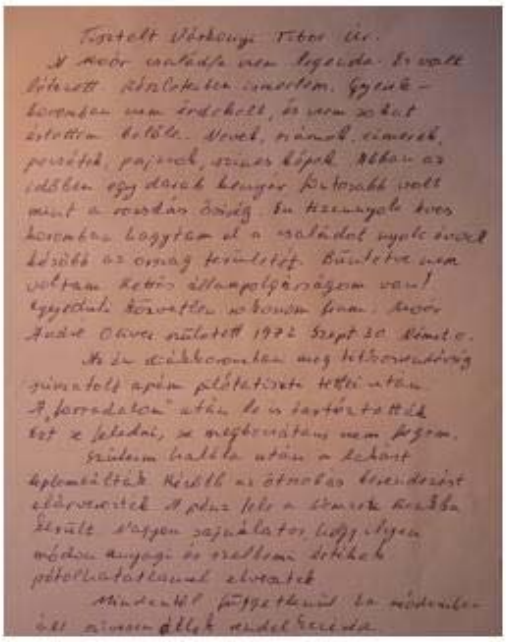

1998 és 2001 között

Az 1998. év végén megismerkedtem feleségemmel, akinek holland, német, cseh, sváb és izraelita ősei vannak. Mivel erre az időre már nagyjából elkészültem a saját családfámmal (gondoltam én ezt akkor), nekiláttam feleségem családfájának is. Ebben nagyon nagy segítséget jelentett, hogy akkoriban a TV3 televíziónál dolgoztunk, és a televízió székháza a mormon egyház kutatóhelyétől néhány száz méterre volt, és akkoriban mindig volt hely, ingyen lehetett korlátlan mennyiségű filmet rendelni, ami meg is érkezett. Így történt, hogy 1999-ben az év folyamán sikerült a francia forradalomig kikutatni feleségem családfáját (Sittard és környéke, Maastricht mellett, Limburg tartomány, ahol azonban az „őskáosz" fogadott: névváltozatok rengetege, megváltozott naptárrendszer, össze-vissza vezetett bejegyzések).

Sittard és környéke

Ekkor írtam egy levelet a limburgi levéltárnak, hogy tudnak-e bárhogy segíteni. A válasz abszolút döbbenetes volt: akkoriban halálozott el egy holland komikus, aki nagyon népszerű volt és innen származott. A tartomány úgy határozott, hogy megbízott egy levéltárost, készítse el az elhunyt és az özvegy családfáját, mintegy ajándékként. Kiderült, hogy az özvegy dédszülei a feleségem ősei voltak, így az egész (!) holland családfát a levéltáros már éppen készítette. Felvettem vele a kapcsolatot, kiderült, hogy szinte teljes egészben helytálló, amit a francia forradalomig elkészítettem. Az ezt megelőző időszak családfáját a holland levéltáros velem konzultálva készítette el. Ebből adódóan a feleségem holland ősei általában mind megvannak a könyvben a 15-16. században is.

Számos hihetetlen levélváltásban volt részem. A fent említett levéltárossal együtt (én itt Budapesten, a mormonoknál) pl. nem találtunk egy ősmamát megszületni. Ekkor írtam egy levelezőlistára,

ahonnan néhány óra múlva érkezett egy válasz Indonéziából (ide vándorolt ki ez a holland ember), hogy ő a svédországi holland konzuli iratokkal foglalkozik, és Stockholm konzuli anyagában szerepel a keresett mama születési anyakönyve. Valóban, Stockholmban született az ősmama, mert a szülők textilkereskedők voltak, és épp üzleti úton voltak Svédországban, amikor a szülés megindult. Erről a témáról később írok még röviden.

Feleségem többi családi ágának kutatása egyrészt a Magyar Országos Levéltárban, másrészt a Budapest Főváros Levéltárában (még a belvárosban) történt, illetve a cseh-német vonal tekintetében a feleségem nagyapja által összegyűjtött adatokat kezeltem, ez utóbbit kevés sikerrel. (A cseh-német adatokat 2011-ben sikerült pontosítani és végigvezetni, amikor az adott terület – határterület – anyakönyveit digitalizálták, és felkerült az internetre.)

2000. szeptember 2-án a Magyar Nemzetben számoltam be az aktuális kutatásaimról, eredményekről.

2001 és 2004 között

2001-ben nősültem, esküvői ajándékunk a szüleinknek egy kétkötetes családfa volt, ahol – az akkori információk szerint – a feleségem ágán bejött egy Julik/Gulik grófi vonal, így a családfa a középkori uralkodókkal kibővülve került elkészítésre. Ez az állapot azonban nem sokáig tartott, az esküvő után nem sokkal értesített a holland levéltáros, hogy gond van, mert az 1670 körül született ős, akinek a családfája belefutott a grófi vonalba, valójában helytelenül került be a családfába. Ugyanabban az évben és hónapban született egy ugyanolyan nevű lány, és az összes körülmény megvizsgálása alapján (magyarul a lányok házasságainak és gyermekeinek beazonosítása) egyértelmű, hogy a feleségem a másik lánytól származik, akinek viszont nincsenek arisztokrata ősei. Elfogadtam a váratlan hírt, azóta sem találtam meg a kapcsolatot a Julik-vonalhoz (elég sok törvénytelen, de nyilvántartott gyermek született a grófi házban), és 4-5 olyan család van a feleségem ősfájában, amelynél gyanús, hogy a kapcsolat fennállhat. Ki tudja, talán a jövőben ez is kiderül.

Visszatérve 2001-re, a házasságkötés után születtek a gyerekek, és nagyon úgy nézett ki, hogy a családkutatásaimnak atekintetben vége van, különösen új dolog nem derülhet ki. A kutatásokat folytattam, apróbb eredményeket tudtam felmutatni igen jelentős munkabefektetés árán. Ekkor mélyültem el a Zala megyei egyházlátogatási jegyzőkönyvekben és minden más olyan iratban, amitől újabb adat, információ várható lett volna. Talán ez volt az az időszak, amikor a levéltári struktúrát mélyebben megismertem, hiszen mindenfelé mentem, amerre csak iratokat láttam.

2003-ban a Budapest Főváros Levéltárában adatokra bukkantam apai dédapámmal kapcsolatban. Az adatok házassági problémákra és büntetőügyre utaltak, melynek részleteit könyvemben írom le részletesen. Itt érdekességként közlöm a Markó utcai fogház rab-törzslapját dédapámról (aki sze-

rencsétlen sorsa miatt orgazda-jellegű tevékenységből tartotta el magát és családját 1919-1920 körül).

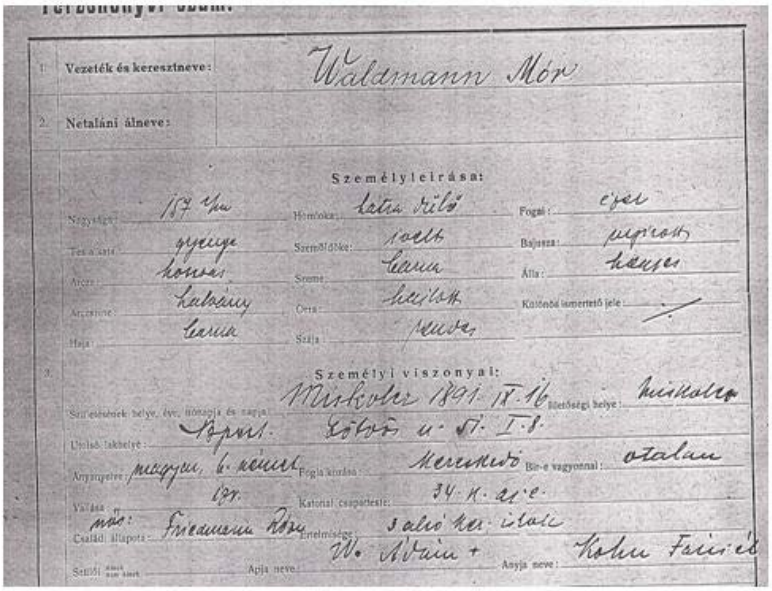
1. Vezeték és keresztneve: Waldmann Mór
2. Netaláni álneve:
Személyleírása:
Személyi viszonyai:

Visszatérve feleségem holland családfájára is, elmondhatom, hogy a személyes kapcsolat olyan gyümölcsözővé vált, hogy híre ment a történetnek, és több újságcikk is megjelent a témában. Csatolok itt egy részletet az egyik cikkből, ahol megemlítenek:

later over de hele wereld uit om te musiceren. György's oom, Reinhard Königs, genoot destijds in Sittard zo mogelijk nog meer bekendheid. Als oprichter en dirigent was hij heel nauw met de Philharmonie verbonden. Familie en vereniging vormden vroeger in Sittard als het ware een hechte twee-eenheid. Geen wonder dat de Hongaarse nazaat bij zijn eerste kennismaking met Sittard spontaan uitriep: "Endlich Zuhause" (eindelijk thuis)

Bij de Phil raakt hij dan ook meteen in druk gesprek met dirigent Matty Celissen, de vervanger van Ad Lamerigs, die kampt met een hernia. In het lokaal hangt een portretfoto van Reinhard Königs. De gelijkenis is frappant. Zeker als György het gezicht zodanig afdekt, dat alleen beide ogen zichtbaar zijn.

Concertreis

Hij was zeer te spreken over de kwaliteit van de Phil, waarvan hij met name de zuivere klank roemde. Later op de avond werd tijdens gesprekken met het Philbestuur duidelijk dat wellicht een concertreis van de Phil naar Budapest of, andersom, een bezoek van het Budapester orkest, waarin Königs klarinet blaast, aan Sittard zeker tot de mogelijkheden behoort.

Het is aan zoon en advocaat Tibor te danken, dat Königs op het Sittards spoor werd gezet en zo Rose Marie Beckmann en de afgelopen weken vele anderen leerde kennen. Tibors hobby is namelijk stamboomonderzoek. Via internet kwam hij in Sittard terecht. Rose Maries vader Beckmann was de eerste pianist van Toon Hermans en zijn vrouw Anneke luisterde ook naar de naam Königs. Al spoedig bleek dat Rose Marie een achternicht van hem is en de Hongaarse Königs merkte dan ook meteen bij zijn eerste telefoontje met Sittard spontaan op: "Ich habe eine Kusine." Hij spreekt goed Duits en dat heeft hij te danken aan het feit dat zijn oma (dus de echtgenote van Winand) een Weense was, die geen Hongaars kende. Thuis werd daarom ook Duits gesproken. Tevens kreeg hij les in de 'Saksische Schule'.

Königs studeerde aan het conservatorium in Budapest en speelde klarinet en hoorn bij een orkest en later bij een militaire kapel. Omdat vader Felix op jonge leeftijd overleed, moest hij zijn muzikale carrière afbreken om de kost te verdienen. Zo kwam hij in het bankwezen terecht en vertoefde veel in het buitenland. In Sittard was hij echter nooit eerder.

Toeval

Dat hij thans toch weer

Anyai nagyanyámmal kapcsolatban 2003 őszén sikerült egy nagyon érdekes családi történetnek a végére jutni, ez pedig a Hock család története volt, amit három évig kutattam, ezért talán érdemes egy rövidített változatban közreadni: Hock János dédszülei, Haag József és Papperger Éva valamikor 1730 előtt vándorolt be Magyarországra, és Hosztóton telepedett le. Fiuk, Hauk András (1708-1780) a szülői házat 1730 körül hagyta el, és ekkor vette feleségül Gyömörőn a helyi születésű

Török Évát (1711), majd Gyömörőről átköltöztek Rendekre, ahol megszületett Hauk Ferenc 1745-ben. Hauk András és családja elhagyta Rendeket 1745 nyarán/1746 tavaszán, és Óhídon kezdett tanítóskodni. 1746. október 8. napján még Óhíd környékén élt, de 1757-ben már Kapolcson tanított és élt családjával, ahonnan elvándorolt, és 1771-ben Óbudaváron telepedett le. Itt halt meg 1780-ban. Fiának, Hock (Haag) Ferencnek a sorsát nem ismerjük 1757 és 1783 között, de azt tudjuk, hogy 1783-ban Barnagon feleségül vette Riger Katalint, majd első gyermekük születését követően elköltöztek Szentjakabfára, ahol további kilenc gyermekük született. Valamivel később családjával Balatonhenyére költözött, ahol előbb megszületett Hock János és még egy gyermek, Terézia. Ez a Hock János 1827-ben Halimbán feleségül vette Nagy Juliannát, majd 1828 évben már Kislődön éltek. 1828-1836 között elvesztettem a nyomát, de csak addig, amíg iskolamesterként meg nem jelent Hegymagason, magával hozva atyját, Hock Ferencet és anyját, Riger Katalint. (Hock Ferenc 98,5 évesen Hegymagason hal meg 1843-ban, ez valóban így van, mert születési bejegyzése is megvan.) Hock Jánosnak Hegymagason öt gyermeke született, azonban valószínű, hogy ezt megelőzően is voltak még gyermekei, esetleg ezt követően is. Fia, Hock Imre (1847-1894) még Hegymagason élt, ám ennek lánya Hock Mária (1873-1927) már Tapolcára költözött. Itt született meg anyai nagyanyám, Moór Rozália (1914-1999).

Anyai nagyapám egyik ősének története is ugyancsak érdekes. Itt is évekig tartott a kutatás, így erről is szívesen megemlékezem: Husz (Rezneki) János (*Zalaszentgrót, 1849. febr. 4. †Zalaszentgrót-Kisszentgrót, 1932. márc. 26.) történetéről van szó: "Reznek" néven született mint törvénytelen gyermek. A születési anyakönyvben utólag áthúzták a törvénytelen megjelölést, és beírták, hogy házasságkötéssel került törvényesítésre. Az 1871. évi sorozási iratok szerint Szentgrót községben sorozták be a következő adatokkal: *„REZNEKI János, aki Szentgrót községben született 1849-ben, kinek anyja REZNEKI Anna, akinek a lakóhelye ismeretlen, testi nagysága 60 hüvelyk (kb. 152,4 cm!), mellmértéke 31, minősítés gyenge, visszahelyezendő”*. Eszerint az 1871. évi sorozásakor még Reznek néven sorozzák, azonban az 1874. évi esküvőjén már Husz néven szerepel. Nyilvánvaló, hogy az anyja férje – Husz Pál – ezen időpontok között törvényesítette, amit az anyakönyvben „hamisan” úgy tüntettek fel, mintha a törvényesítést a "szülők" 1848. évi házassága eredményezte volna. A "szülők" házassági bejegyzése nem került elő, ez azonban biztosan megköttetett, mivel Husz János törvényes féltestvére 1851 januárjában megszületett. Az apjára vonatkozó feltevés alapját képezi Husz János leszármazottainak több generáción át kimagasló intenzitással érvényesülő domináns sötét bőrszíne, szemszíne, alacsony termete, erős testfelépítése, mediterrán koponyaformája és lelki alkata. A feltevés pedig a következő: 1848 tavaszán a Kress svalizsér (könnyűlovas!) csapatai közül fél századnyi itáliai katona állomásozott Tapolcán Rezneki-Husz János (42) fogantatásának időpontjában. (1848. március 27-én Csillagh alispán felszólította a főszolgabírókat, hogy tegyenek jelentést Zalaegerszegre, hogy milyen létszámú és erejű császári, királyi katonai csapat állomásozik az egyes szállásházakban.) Egy másik katonai forrás szerint 1848. év elejétől július 1. napjáig Szalabéren (ma Zalabér) állomásozott az alezredesi 1. század. Ha rápillantunk a térképre, láthatjuk, hogy Zalabér ma szinte összenőtt Szentgróttal, közúton 5-8 km a távolság a két település között. A fentiek alapján –

tekintettel Husz (Rezneki) János történetére – Palasso Giovanni (szállásmester) vagy valószínűleg valaki más a Zalabéren 1848 tavaszán és nyarán megszállt báró Kress Károly altábornagy által vezetett lombardiai 7. számú könnyűlovas ezred századából származhatott az apa. A „mediterrán” eredet antropológiailag is igazoltnak tekinthető ezen az ágon, erre vonatkozóan hosszú családi kutatást, kérdőívezést hajtottam végre.

1849

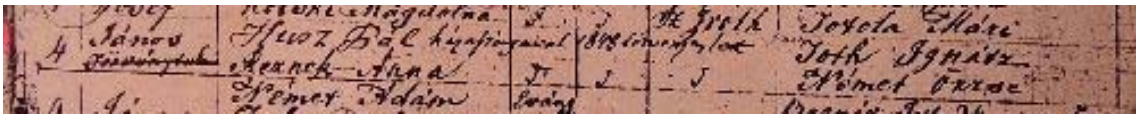

1872

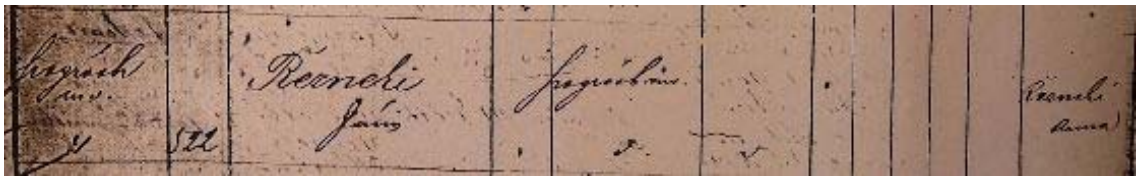

Végezetül 2004-ben, mivel elég sok adatot tudtam összegyűjteni az apai családomról, és közelgett Édesapám 60. születésnapja, gondoltam, írok neki egy novellát. A novellából novellák lettek, majd egy könyv, melynek a lezárt kéziratát születésnapi ajándékként át is adhattam neki nyáron. A könyv később, 2006-ban jelent meg, lásd ott.

2004 és 2006 között

Ezen időszakon belül két nagyon fontos esemény zajlott: egyrészt 2006-ban sikerült megjelentetnem az Édesapámnak írt könyvet (az utómunkálatok kb. egy évig tartottak), a könyv címe: *Sára, Hágár és Mária fiai*. Waldmann Tibor írói álnéven írtam, az apai férfiág történetét írja le sok-sok generáción keresztül. Az utolsó néhány generáció alaptörténete valós (a *Családtörténet határok nélkül* is ezeket az adatokat tartalmazza), az azt megelőző generációk története fiktív, de a történelmi események valósak. Sok generáción keresztül mutatom be a zsidóság történetét Európában. A könyv címe nehezen megjegyezhető, de beszédes: a regénybeli ősök hol keresztény, hol muszlim, hol „pogány” feleségeket vesznek el, majd mindig visszatérnek a zsidó hitre, akár évtizedek múltával is. Ennek a célja az volt, hogy leírjam a népek keveredését, és zsidóknak, kereszténynek valamint muszlimoknak bemutassam a többi vallás hitelveit, ugyanis sokat idézek az Ószövetségből, Újszövetségből és a Koránból. A Nők Lapja könyvajánlójába bekerült a könyv, és nem túl nagy példányszámban el is fogyott. A könyv folytatását is elkezdtem írni, mely ugyanennek a történetnek a női oldalát írta volna le. 2004 novemberében azonban történt valami, ami minden más tevékenységemtől elfordított, és a *Családtörténet határok nélkül* című könyvem megszületéséhez vezetett.

2004 novemberében a Budapest Főváros Levéltárában üldögéltem a kis könyvtárban, várva a kikért iratokra. Ekkor eszembe jutott a családi legenda, miszerint Beck nevű dédanyám családi neve eredetileg Salamon volt, de egy gyermektelen Beck báró-gróf (bárónő-grófnő) birtokán éltek, aki megkérte a családot, hogy vegyék fel a nevét, hogy az ne menjen feledésbe... A történet minden szempontból problémás volt és hihetetlen, ezért addig nem is nagyon foglalkoztam vele. Ekkor az iratokra várva megnéztem, hogy volt-e Beck főnemesi-nemesi család (akkor), illetve kideríthető-e, hogy hol voltak birtokai. Ekkor villámcsapásként ért a felismerés, a források szerint Kántorjánosi a bökönyi Beck család birtoka volt. A szóban forgó Beck őseim ezen a birtokon éltek!

Ezután kezdtem el a kutatást a témában, itt csak utalni szeretnék a fontosabb állomásokra: 2004 decemberében visszaigazolást kaptam a bökönyi Beck családdal kapcsolatos adatokra vonatkozóan, majd 2005-ben végig a témát kutatva végül megjelent egy publikációm a Herman Ottó Múzeum XLIV. évkönyvében *Barabás Miklós „Degenfeld Család" című festményéről* címmel. A kutatás folyt tovább, majd 2006. március 30-án a Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság soros ülésén előadást tartottam *Egy magyar mágnás és egy magyar zsidó család genealógiai összefüggései* címmel. 2006. augusztus 23-26. között tartották Budapesten a „XX Congress of International Academy of Legal Medicine" kongresszust (kb.: Nemzetközi Orvosszakértői Kongresszus), ahol az „esetem" előadásra került (publikálva: Medimond Kiadó, Bologna, Olaszország). Ezt követően is elhangzott a kutatás egy területe tudományos előadásokon, és értesüléseim szerint 2012 tavaszán Dublinban került sor egy következő orvosszakértői előadásra, ahol említésre került a téma.

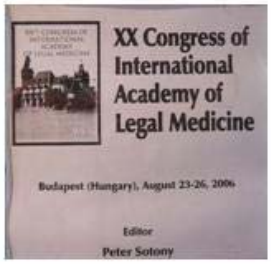

A fő kutatás mellett természetesen nem hanyagoltam el az egyéb kutatásaimat sem, itt is rendkívül érdekes események történtek, pl.: a Yad Vashem Intézet adatai között kutatva döbbenten találtam rá dédapám 1944-ben egész családjával elpusztított nővérének bejelentő lapjára, melyet a lánya (!) nyújtott be. Egészen elképesztő dologról volt szó, hiszen nagyapámnak sem testvére, sem unokatestvére nem maradt, és a bejelentő mégiscsak egy unokatestvér volt, aki ma is szerepel az újpesti zsidó hitközség mártírjai között. Sikerült kinyomoznom a megfelelő címet, és valóban beigazolódott a csoda, nagyapám 1944-től eddig halottnak hitt unokatestvérének fiával beszélhettem Izraelben. Sajnos az édesanyja (nagyapám unokatestvére) már akkor is Alzheimer-kórban szenvedett és nem lehetett vele kommunikálni (még ma is él), így csak egymásnak tudtunk örülni: a megtalált fiú beszámolt arról, hogy édesanyja szerint az összes rokona odaveszett, ezért soha nem is kereste őket. A kapcsolatot azóta is tartjuk.

2006 és 2012 között

A tárgybani időszakban folyamatosan készítettem a családfát, a szócikkeket, munkám nagyon hosszúra nyúlt. Az első időszakban a főbb vázak készültek el, aztán szépen minden irányban haladtam tovább, majd egy idő után a szócikkeket is kezdtem bővíteni, és levéltárakban, kézirattárakban kutattam úgy Budapesten, mint vidéken és külföldön.

2011. április 19-én *Ősjegyzék* címen az Artisjus szerzői jogvédelme alá helyeztem, majd szerződést kötöttem a Heraldika Kiadóval a megjelentetésre. Tíz hónap megfeszített munka eredményeként végül 2012. március 15-én megjelent a *Családtörténet határok nélkül* című könyvem (I-II. Heraldika Kiadó, Budapest, 1266 oldal).

A könyvről (többek között) itt lehet olvasni:
http://www.macse.org/society/hirek.php?id=39.

Könyvemről

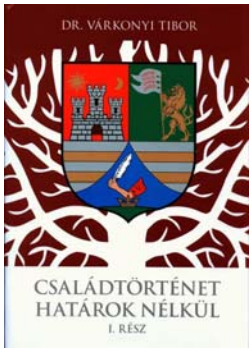

A könyvemben megjelenő nemesi vonalhoz vezető alapgondolat

A könyv megjelentetésének legfőbb oka az volt, hogy az általam kidolgozott teljes ősfát a velem azonos ősökkel rendelkező nemes a sajátjának tekintheti, illetve a történészek és a történelem iránt érdeklődők jelentős új információkhoz juthatnak a könyv által.

Beck rokonságom egymástól, nyelvtől, földrajzi tartózkodástól és időtől függetlenül a következő történetet mesélte a családi név eredetével kapcsolatban:

„… valamikor nem Beck volt a család neve, hanem Salamon, de valamilyen Beck bárónak vagy grófnak (grófnőnek) nem maradt utóda, és a nevét (mivel szerette a családunkat) a családnak adta …, valami főispán volt, és a birtokán éltünk. Aki felvette a nevet, az valami intézője lehetett az uraságnak. A Beck család egyébként gazdag volt."

A történet elég hihetetlennek tűnt ahhoz, hogy hozzákezdjek a kikutatásához. Itt könyvem második részének vonatkozó fejezetéből közlök egy rövid kivonatot:

Anyakönyvek és ezek problémái

I. Halotti anyakönyvek

Beck József (38) tarpai halotti anyakönyve szerint:

1919. október 4-én, 65 évesen halt meg, tehát 1854-ben születhetett
apja: Beck Herman (76) (Beck József halálakor még él)
anyja: **Róth Anna** (†)
felesége: Fischer Eszter (férje halálakor még él)

Beck Hermanné **Krausz Anna** beregszászi polgári halotti anyakönyve szerint:

1919. május 8-án, 85 évesen halt meg, tehát 1834-ben születhetett
Apja: Krausz Izrael (†)
Anyja: ismeretlen (†)

Beck Herman (76) polgári halotti anyakönyve szerint:

1920. május 19-én, 90 évesen halt meg, tehát 1830 körül születhetett,

apja: Beck József (†)

anyja: Salamon Mirjam (†)

felesége: **Krausz Anna** (†)

Legfontosabb következtetés: A fenti három anyakönyv ellentmondásban áll egymással, mivel Beck József anyja és az apa, Beck Herman felesége két különböző személy.

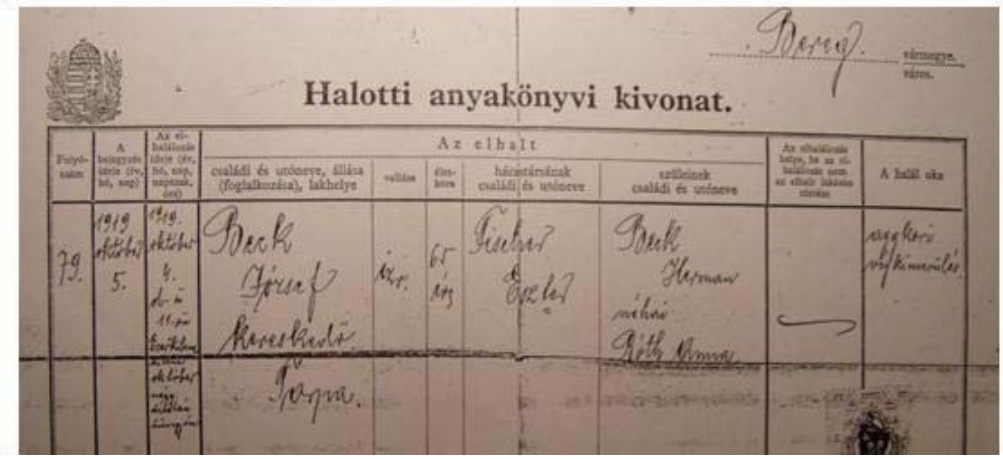

Halotti anyakönyvi kivonat.

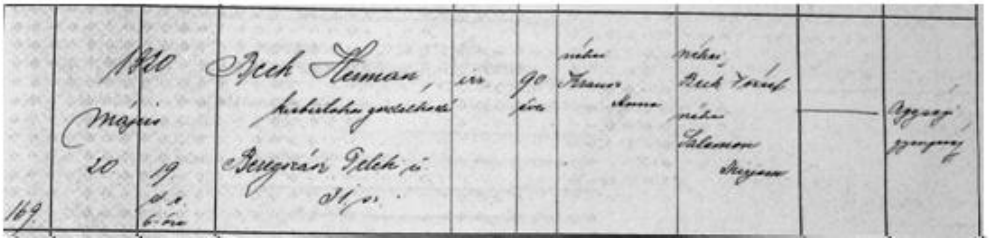

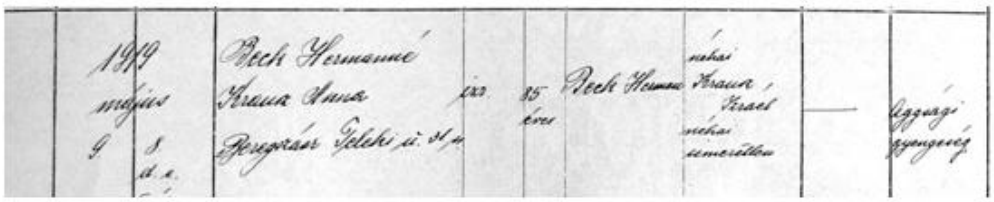

II. Születési anyakönyvek

A kisvárdai anyakönyvi kerületben, Gyulaházán 1854. augusztus 10-én Beck Hermannak és Krausz Annának születik egy Katalin nevű gyermeke, viszont nincs bejegyezve sehol sem Beck József születése.

Beck Herman gyermekei, (vélhető) születési sorrendben:

József	1852/53 – teljesen hiányzó adat
Katalin	Gyulaháza, 1854.08.10., anyakönyvi adat
Lajos	Beregszász, 1855/59 körül (feltételezés, hiányzó adat)
Mária	Beregszász, 1861/62 körül (feltételezés, hiányzó adat)
Hanna	Gyulaháza, 1863.05.03.
Sámuel Salamon	Gyulaháza, 1865 körül
Hersko	Gyulaháza, 1867.07.19.
Heinrich	Gyulaháza, 1876.09.15.
Móric	Gyulaháza, 1878.12.26.

Legfontosabb következtetés:

a) hiányzik Beck József születési bejegyzése,

b) Beck József nem születhetett 1854-ben, hiszen akkor Katalin született.

III. Esketési anyakönyvek (Beck Herman és Beck József)

III.1. Beck Herman (76) és Krausz Anna esketési anyakönyvei

Az első házasságkötés

Házasságkötés helye: Kisvarsány (Varsán)

Házasságkötés ideje: **1852. május 20. *** */ 5612. SIVAN 2. / csütörtök*

Férj neve: **Salamon Herman** (16 éves), tehát kb. 1835/36-ban született

Foglalkozása: leginkább a „házaló” (handler) szóra hasonlít

Lakik: Jánosi (Kántorjánosi), 112 házhely

Apja: Salamon J.(ónás) /lásd: 1848. évi zsidó összeírás részletezésénél/

Anyja: Marie

A szülők (is) Jánosiban laknak

Feleség neve: **Krausz Anna** (15 éves!), tehát kb. 1836/37-ban született

Apja: I. vagy J. Krausz /lásd.: 1848. évi zsidó összeírás részletezésénél/

Anyja: Sali Stern (azaz Stern Sarolta)

A szülők Warsányban laknak.

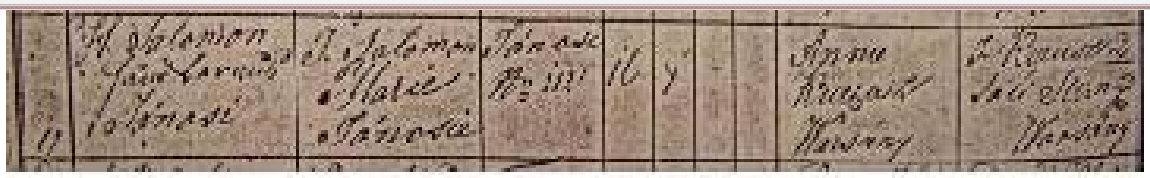

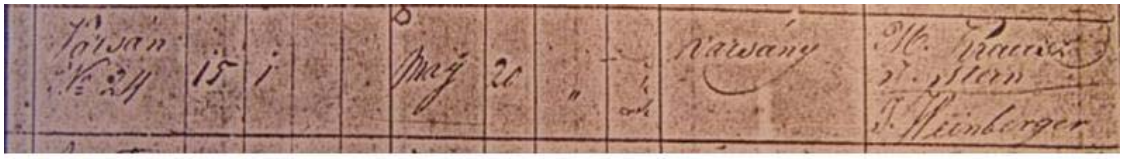

A második (!) házasságkötés

Házasságkötés helye: Kisvarsány (Varsán)

Házasságkötés ideje: **1853. május 20**. /5613. IJAR 12. / péntek

Férj neve: **Salamon Herman** (16 éves), /mint egy évvel korábban!/ NŐTLEN

Foglalkozása: „Handelsman”, azaz kereskedő

Lakik: Jánosi (Kántorjánosi), 26 házhely

Apja: Salamon J

Anyja: Klein Marie.

Szülők mindketten Jánosiban laknak

Feleség neve: **Krausz Anna** (15 éves !), /mint egy évvel korábban!/ HAJADON

Apja: I. vagy J. Krausz

Anyja: S. Stern

Szülők mindketten Warsányban laknak.

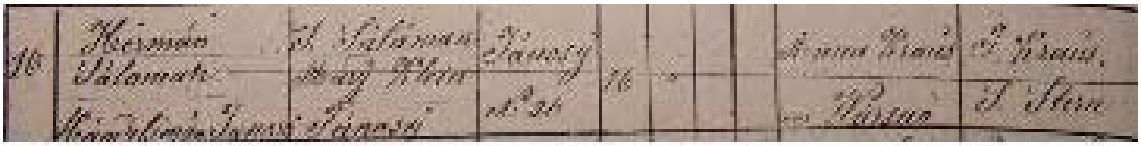

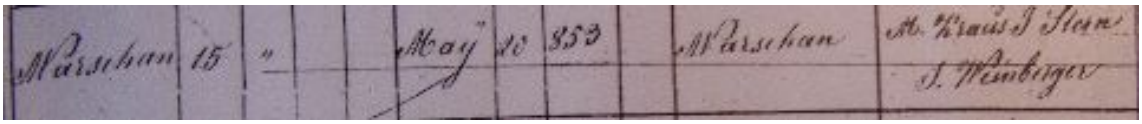

Kizárásra került, hogy a két házasság ugyanaz lenne.

Legfontosabb következtetés: Mivel a második házasságot a felek megkötötték, és különös tekintettel arra, hogy a második házasságkötéskor (is) hajadon és nőtlen volt a menyasszony és a vőlegény, az következik, hogy az első házasság (különféle izraelita egyházi vagy civil érvénytelenségi

okok miatt) érvénytelen volt, mert ha érvényes lett volna, akkor a feleknek elváltnak kellett volna lenniük.

III.2. Beck József (38) és Fischer Eszter (39) esketési anyakönyve

4. lap 2. sorszám Mezőtarpa, 1879. február 11.

Eredeti formájában szerkesztve:

	Szül. helye	Szülei	Állapota	Felmutatott igazolvány
FÉRJ ADATAI:				
Bek József	Gyulaháza tanuló (taniló/tanula?) Gyulaháza (lakos)	Beck Hermány gazdálkodó Chaje	izraelita 24 éves nőtlen	***a kisvárdai szolgabíró által kiállított igazolvány, 1875 I/II***
FELESÉG ADATAI:				
Fischer Eszter Tarpa	Mezőtarpa	Fischer Ignác kereskedő	izraelita 18 éves hajadon	

Tanúk és esketők:

Beck Márton

Beck Márton még Salamon Mártonként született Bulyban 1830-ban, ő Beck Herman bátyja volt, így Beck József legidősebb nagybátyja.

Róth Ábrahám

Gottlieb Mihály

(tanú és esketők is)

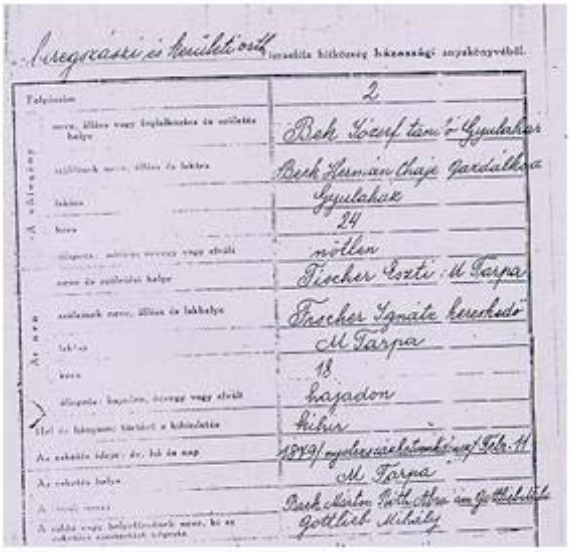

Legfontosabb következtetések:

a) A vőlegénynek, Beck Józsefnek (38) nincs születési anyakönyvi kivonata, mivel a szolgabíró okiratával igazolta magát.

b) A házasulók anyjának nevét nem jegyezték be pontosan (Chaje bárki lehetett, ez az anya héber neve volt).

c) Három tanú vett részt a szertartáson a szükséges (azaz elégséges) kettő helyett.

Az 1848. évi Conscriptio Judeorum (zsidóösszeírás) legfontosabb adatai

Kisvarsány, 1848

Az 1848. évi Szabolcs megyei összeírás szerint Kisvarsányban Krausz Izraelnek (Kisvarsány, 36) és Sárinak (Stern Sarolta, Pócspetri, 35) volt egy 12 éves Hani lányuk, aki ezek szerint 1835/36 körül születhetett. A Salamon Hermannal (76) kötött házassági anyakönyvei ismeretében állíthatjuk, hogy ő volt Krausz Anna.

Kántorjánosi, 1848

Az 1848. évi Szatmár megyei összeírás szerint Kántorjánosiban a Bujból haszonbérlőként bevándorolt, 1848-ban 56 éves (Bujból jött, letelepedett) Salamon Jónásnak (152) volt egyedül Herschli, azaz Herman (76) nevű fia, aki az összeírás szerint 1833/34-ben született.

Figyelembe véve az 1848. évi zsidóösszeírás és a házassági anyakönyvek tartalmát, láthatjuk, hogy Beck Herman (76) korábban ismertetett halotti anyakönyvében egyértelmű (tudatos) elírás történt:

	1848 évi zsidóösszeírás	**Salamon Herman házasságkötésénél**	**Beck Herman halálakor**
Apja	Salamon Jónás	Salamon J	Beck József
Anyja	Nincs beírva, elhunyt (?)	**Klein** Marie (Mirjam)	**Salamon** (!) Mirjam
Életkora	1833/34	1835/36 ill. 1836/37	1830

A tudatos elírás oka az lehetett, hogy nem tudták törvényesen igazolni a Salamon-Beck névcserét, de mindenki tudta, hogy Hermannak szülői Salamon rokonsága volt, így (hogy mindenkinek „jó” legyen) az édesanyát nevezték el Salamon családbelinek. A névváltoztatás illegális volt, arra nem kaptak engedélyt, nem szerepelnek a lajstromban.

Beck József születési időpontjának számítása

I. Tények

1. Beck (Salamon) Hermannak (†1920) 1852-től haláláig nem volt más felesége, csak Krausz Anna (†1919), előtte sem, mert nőtlenként házasodott.

2. Beck (Salamon) Herman és Krausz Anna kétszer házasodott (1852.05.20. és 1853.05.20., mindkét alkalommal nőtlenként és hajadonként, azonban adatok változtak: házszám, foglalkozás és a szülőknél is más adatok kerültek megadásra, tehát nem ugyanazon házasság két bejegyzéséről van szó).

3. Beck Józsefnek nem volt születési anyakönyvi kivonata (1879. évi házassági anyakönyvben bejegyzetten egy 1875-évi alispáni igazolással házasodik).

4. Beck József jogállása szerint érvényes házasságból származott (legalábbis ennek ellentmondó irat nem került elő).

5. Bediktált életkorok esetében a *betöltött* életkor bemondását valószínűsítjük (pl.: 1919-ben 65 éves, az azt jelenti, hogy 65 betöltött évet élt).

Bediktált életkorok forrásai szerinti születési időpont:

a) 1879. évi esküvő adatai szerint: 1854.02.11. – 1855.02.11. között

b) Beck Gizella születése (1882) (ut.bej.: 1903-ból) szerint: 1855.01.21. – 1856.01.21. között

c) Beck Laura születése (1896) szerint: 1853.03.31. – 1854.03.31. között

d) Beck Szeréna születése (1901) szerint: 1854.05.28. – 1855.05.28. között

e) Beck Izidor születése (1902) szerint: 1853.11.14. – 1854.11.14. között

f) Beck József halotti anyakönyvi kivonata (1919) szerint: 1853.10.04. – 1854.10.04. között

g) Vélt sorozás 1875 évből: 1853. február – 1854.február között

6. két élveszületés között a gyermekágyi lázat és a terhesség időtartamát figyelembe véve minimális 1 évvel számolunk.

II. Beck József (38) születésének legvalószínűbb időszaka és a születésre kizárt időszakok

Amennyiben a bediktált adatokat grafikonon ábrázoljuk, a legnagyobb átfedést 1854 első felére kapjuk, tehát a Beck József által bediktált adatok szerint ekkor kellett volna születnie.

Eszerint:

a) Beck József (38) törvényesen nem származhatott Beck József Beck Hermantól és Krausz Annától 1854. februárjáig (második házasság időpontja † hét hónap).

b) Beck József (38) biológiailag sem származhatott Krausz Annától 1853 novemberétől 1855 áprilisáig (mivel akkor Beck Katalin nem születhetett volna 1854. augusztus elején, illetve legalább 7-8 hónap kellett volna Katalin születése után az új születéshez).

Legfontosabb következtetés: Beck József (38) törvényesen nem származhatott Beck Herman és Krausz Anna házasságából legalább 1855 áprilisa végéig, de inkább 1855 őszéig, noha irata szerint 1854 első felében kellett volna születnie.

Mivel Katalinnak csak a születési bejegyzését ismerjük, de későbbi sorsa ismeretlen, feltehető, hogy gyermekként elhunyt, így „átadva" születésének évét Beck Józsefnek.

A nemesi Beck család

Megvizsgáltam, hogy Beck vagy Bek(k) nevű báró vagy gróf élt-e Magyarországon az időszakban, és ha igen, voltak-e birtokai a Salamon család lakóhelye, Kántorjánosi közelében.

A források alapján megállapítható, hogy Beck báró (gróf) ebben az időszakban nem élt Magyarországon, élt viszont egy „bökönyi" Beck (Bekk, Bek) család Szabolcs vármegyében, akiknek Szatmár és Bihar megyékben is volt néhány birtoka. A helyi források egyébként bárónként nevezték meg Beck Pált. (154)

Mivel a bökönyi Beck család nem volt sem báró sem gróf, ezért azt vizsgáltam, hogy volt-e bárói-grófi családban érdekeltsége.

Beck családnak grófi-bárói érdekeltsége két család esetében kerülhet említésre: Beck Pál (154) két lánya két grófhoz ment feleségül: Beck Paulina gróf Degenfeld-Schonburg Imréhez, Beck Amália pedig osdolai gróf Kuun Gergelyhez.

Miután láttam, hogy a Salamon család kapcsolatban állhatott a Beck családdal, azt kellett vizsgálnom, hogy férfiágon kihalt-e a bökönyi Beck család, hiszen a családi legenda szerint a „grófnak-bárónak" nem maradt leszármazottja (akkori fogalmak szerint értsd: férfi örököse).

Bökönyi Beck Pál (154) királyi tanácsos idősebb lányát, Beck Amáliát (77) 1819. november 19-én fiúsította, és csak egy leánytestvére maradt, Paulina. A fentiek alapján a bökönyi Beck család az akkori fogalmak szerint „kihalt", ami megfelel a családi legendának, mely szerint Beck bárónak vagy grófnak (grófnőnek!) nem maradt utóda.

Szakértői vélemények

Több szakvélemény került felvételre, mely részletesen leírásra került könyvem második részében, ezért ide csak a számomra döntő (kilencedik) szakvéleményből idézek:

„Eszerint a jobb kéz II-es, III-as, IV-es, V-ös ujj ábrája nagyfokú, a bal kéz III-as, IV-es, V-ös ujj ábrája kisfokú hasonlóságot mutat Dr. Várkonyi Sándor és Tisza István leszármazója vonatkozásában. A mintairányítottság, a genotípus egyező, a TRC és KI-index értékek szoros egyezést mutatnak. A bal tenyér fővonalának lefutása egymáshoz közelálló."

A Q-sávval értékelt kromoszóma polimorfizmusok közül kiemelendő a 13., 22. kromoszómák szoros egyezése, a 14-es kromoszóma teljes egyezése. (Az egyik 21. kromoszóma is hasonlóságot mutatott a két mintában.)

A leírt hasonlóságok – különösen az ujjléclenyomat-vizsgálati eredmények és a kiemelt kromoszómákra tekintettel – rokonságot "feltételeznek".
A rokonság pedig (lásd könyvemben) úgy tűnik, hogy kizárólag Beck Amália részéről állhat fenn, pontosabban ő az, akitől származnunk „kell" ahhoz, hogy a szakvélemények helyesek legyenek.

Miben tér el a könyvem a már megjelent családtörténeti könyvektől?

A könyvem véleményem szerint – összhangban a könyv ajánlójával – a következők miatt jelent újdonságot:

a.) Magyarországon nem jelent meg általánosan használható, teljességre törekvő ősjegyzék.
b.) A könyv lexikonként is használható (mellékletek, életrajzi adatgyűjtemények).
c.) Sikerült több esetben még feltáratlan genealógiai kapcsolatokat kimutatni, melyek az eddig sokak számára érthetetlennek tűnő történelmi eseményeket magyarázzák meg.
d.) A könyv tartalmaz egy – a magyar genealógiába szervesen beépülő – komplett európai genealógiát, mely egy igen komolyan ellenőrzött internetes adatbázis felhasználásával készült.
e.) Igyekeztem vitaindító módon is felvállalni az egyes problémák megoldását.
f.) A kutatók kedvéért alternatív ősfákat is közöltem.
g.) A könyvben az oklevélszövegeket annyira egyszerűsítettem, hogy azok élvezhetőek legyenek a laikusok számára is.
h.) A második kötet genealógiai kézikönyvként is használható.
i.) Különleges része a könyvnek a genealógiai kutatást elősegítő orvosszakértői vizsgálatok leírása.
j.) Szakítottam a hagyományos fiági genealógiai szemlélettel, és teljes ősfát készítettem, az összes női ágú leszármazások követésével.

Milyen fő problémákat említek a szerzői előszóban?

Igen sok kérdés merült fel bennem a könyv megírásakor, szerkesztésekor, és gondolom az olvasókban is sok kérdés merülhet fel a könyv tanulmányozása során. Itt összegyűjtöttem a gyakran ismételhető kérdéseket az alábbiak szerint:

a.) Egyes családtagok szócikkeinél (főképp a nemesi családi részeknél) aránytalanságok találhatók, melynek fő oka az, hogy akiről máshol bőséges forrás áll rendelkezésre, azokkal értelemszerűen és arányaiban kevesebbet foglalkoztam.

b.) Előfordulhat, hogy egyes olvasók által ismert életrajzi adatokat nem közöltem, ennek fő oka, hogy ha minden adatot szerepeltetek, akkor a könyv terjedelme elképzelhetetlen méreteket öltött volna. Ugyancsak ezért történt az, hogy csak a „magyar" ősökre vonatkozóan adtam meg az életrajzi adatokat.

c.) Magyar ősöknek azokat tekintettem, akik a történelmi Magyarország területén bármeddig éltek. A „nem magyar" genealógia részletes életrajzi feldolgozása azért hiányzik, mert egy ilyen munka egy élet alatt sem fejezhető be.

d.) A fontos tisztségeket betöltő személyeknél főképp magánokirataikat dolgoztam fel. Hivatali működési irataik tengernyi mennyiségben találhatóak, és ezek a családtörténet szempontjából kevésbé fontosak.

e.) Amennyiben bizonytalanságot tapasztaltam az adatokban, azt jeleztem. Ezzel összefüggésben, ha a vélelmezéshez alapuló közléshez sem voltak elégséges bizonyítékaim, a lehetséges leszármazást csak az adott személy szócikke alatt közöltem.

f.) Vállalva, hogy megosztom az olvasói tábort, olyan genealógiákat is beillesztettem, melyeket a hivatalos szakma (még) nem hagyott jóvá. Ilyenkor ezt a tényt is igyekeztem rögzíteni.

g.) A rangmegjelöléseket a nem magyar ősöknél a lehető legpontosabb fordításnak megfelelően adtam meg, illetve logikusan egyszerűsítettem azokat.

h.) Forrásmegjelölés az egyes szócikkeknél olyan méretűre duzzasztotta volna a könyvet, hogy az vállalhatatlan (és értelmetlen) lett volna, ezért a forrásokat egy helyen, a második kötet végén adtam meg. Néhány szócikknél ha különösen fontosnak tartottam a forrás kiemelését, ott közöltem ezeket. Az egymásnak ellentmondó források tartalmát ritkán ütköztettem egymással a szócikkekben, mert a kutatásaimnak megfelelőbb változatot fogadtam el.

i.) Az oklevelek szövegét, kivonatát, értelmezését viszonylagos szerzői szabadsággal adtam meg.

j.) A nevek, települések, tisztségek stb. írásmódja korszakonként, okiratonként, forrásonként, sőt még ugyanabban az okiratban is változott, ezért kényszerűségből a legtöbbet használt formát választottam.

k.) Az egyes események dátumának azonosításánál általában három dátum szerepelhet: a cselekmény napja, a cselekmény alapján felvett intézkedés napja és az ezekről kibocsátott oklevél keltének a napja (valamint ennek megerősítései).

l.) A települések megyei besorolásával általában nem foglalkoztam mélyebben, mivel a megyei besorolás, sőt a megyék elnevezése a történelem során folyamatosan változott, változhatott.

m.) Ha egy oklevélben több személy is előfordult, a „társa" vagy „társai" egyszerűsítést alkalmaztam, hiszen semmi értelme nem lett volna pl. egy háromszáz tanút felsorakoztató oklevélből az összes tanú nevét felsorolni.

m.) Az egyes személyek okirati előfordulásának megjelölésekor olyan évkörökre is utalok, melyek olyan korszakban kerültek be a szakirodalomba, amikor még megvoltak az eredeti okiratok, melyek mára (!) nem maradtak fenn. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az eredeti tényleíráskor (!) nem volt meg az adott okirat.

n.) Ahol tudtam, ott feljegyeztem, hogy az adott személynek több házassága volt, de erre vonatkozóan külön mély kutatásokat nem végeztem, ezért előfordulhat, hogy több esetben az ilyen megjegyzések elmaradtak.

Hogyan használjuk a könyvet?

A könyvben az úgynevezett Kekulé számozási rendszert alkalmazom, így a sorszámok teszik azonosíthatóvá az adott személyt, minden személy csak egyszer fordul elő a könyvben.

A legfontosabb tudnivalók a következők:

a.) Egy adott személy apjának sorszámát úgy kapjuk meg, hogy a személy sorszámát megszorozzuk kettővel, anyjának a sorszámát pedig úgy, hogy az apa sorszámához hozzáadunk még egyet. Tehát a 150. sorszámú személy apja 300-as, anyja 301. sorszámot visel, és ez visszafelé is igaz.

A visszafelé történő számolásra példa:
158,536. Thurzó Teofil
158,536/2=**79,268.** azaz Teofil fia, Thurzó János
79,268/2= **39,634.** = Thurzó János fia Thurzó Ferenc
39,634/2=**19,817.** = Thurzó Ferenc lánya (!) Katalin
(19,817-1) / 2= **9,908.** = Thurzó Katalin fia, Révay Ferenc
stb., a vége pedig: 1.a. Várkonyi Fanni és 1.b. Dani!

Felmerülhet kérdésként, hogy az első kötetben miért csak annyi „teljes őstáblát” helyeztem el, amennyit. Ennek egyszerű az oka: ez csak minta arra, hogy az olvasó megértse egyrészt a számozás lényegét, másrészt belássa, hogy a hiányzó számok miért hiányoznak (ha kimarad egy ős, annak az összes őse is hiányozni fog).

b.) Ahol „=” jelet lát az olvasó két szám között, az azt jelenti, hogy az egyenlőségjel bal oldalán lévő szám helyén ugyanaz a személy szerepel, akit az egyenlőségjel jobb oldalán lévő sorszám alatt máshol már leírtam.

c.) Amennyiben egy évszám a „/” jellel szerepel, az azt jelenti, hogy az esemény az adott évszám előtt következett be. Ezzel összhangban, ha a jel az évszám után található, azt jelenti, hogy az adott év után következett be az esemény.

d.) Használjuk a névmutatót (index) pontosan, mivel sok azonos nevű ős szerepel bennük, valamint vegyük figyelembe azt, hogy egyes családnevek esetében több – egymástól teljesen eltérő – forma is használatos volt: ennek a fordítókulcsa is megtalálható a második részben.

e.) Szánjunk időt a közjogi és magánjogi ismeretek tanulmányozására, ugyanis enélkül nem érthetőek meg az ismertetett okiratok.

f.) A második részben található „legendás” genealógiákat mindenki saját belátása szerint fogadja el valósnak vagy véltnek. Csak olyan genealógiákat közöltem itt, melynek van (!) publikált formája, van olyan szerzője, aki bizonyítékokat próbál felhozni a genealógia érvényessége érdekében. Ezeket azonban én magam nem tartottam olyan szintűnek, melyet az alapmű részévé tettem volna.

g.) Az „N” vagy „Ne” megjelölés egy keresztnév mellett azt jelenti, hogy az adott személynek csak a keresztneve ismert. Keresztnév nélküli megjelenés (azaz N. N.) azt jelenti, hogy sem a családi név, sem a keresztnév nem ismert, de (!) okiratban mégis szerepel (pl.: XY felesége-ként).

Családfa-alap